

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 25.9.2013
Sayı : 1140

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde değişiklik yapılması hakkında İçtüzük Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur. Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Hilal KAPLAN
Kocaeli Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Anayasa			
Tarih:	01 Ekim 2013		E. No: 2/1772	
Yan. Uzm.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek.
TBMM BAŞKANI				

10000 XEM KIỂM TRA VÀ CHẤM ĐÓNG
25 EMUI 2013
Ngày:

10000 KONTAMAT VÀ CHẤM ĐÓNG
25 EYU 2013
NG: 246243

GEREKÇE

Anayasa kuramı açısından devletin üç temel hukuki işlevi bulunmaktadır. Yasama, yürütme ve yargı olarak adlandırılan bu hukuki işlevlerin her birinin sadece kendi işlevini yerine getirmesi ve diğer organın işlerine karışmaması özelliklerine dayanan kurama kuvvetler ayrılığı adı verilmektedir.

Türkiye’de kuvvetler ayrılığı kuramına göre yasamayı parlamento oluştururken, yürütmeyi Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu oluşturmaktadır.

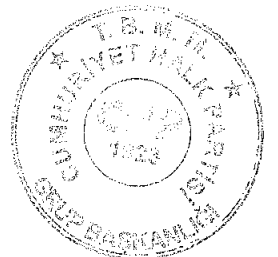
Yürütme ve yürütmenin alt örgütlerini oluşturan kamu kurumlarının ve personelinin, yasaların kendilerine verdiği yetkileri kullanırken aldığı kararlar ve uygulamalarının ülke ve kamu yararına olması, adil ve tarafsız olması gerekmektedir. Ancak uygulamada yönetimin gerek yapısal gerekse işlevsel özelliklerinden kaynaklanan sebeplerle sorunlar ortaya çıkmaktadır. Bu sorunların nedenlerini ortaya çıkararak sorumlularını tespit etmek ve yürütmeyi daha etkin kılabilmek amacıyla, yürütme organı ve icracısı olan kamu yönetimi, denetlemeye tabi tutulmaktadır. Yönetimin denetlenmesinde “siyasi denetim, idari denetim, yargı denetimi, ombudsman denetimi, baskı grupları ve kamuoyu denetimi, yönetimde açıklık ve etik denetimi” gibi çeşitli yöntemler kullanılmaktadır.

Bu yöntemler içerisinde siyasi denetim parlamentonun yürütme organını; soru, gensoru, genel görüşme, meclis araştırması, meclis soruşturması usulleri ile denetlemesidir. Yazılı soru önergesi, siyasi denetim kapsamında parlamentonun yürütmeyi denetim yöntemleri içinde etkili ve pratik olan usullerden birisidir.

Demokrasinin en temel özelliklerinden biri güçler ayrılığı ilkesi olup, yasama organının yürütme üzerindeki denetim yetkisi, bu prensibin ayrılmaz unsurlarından birini teşkil etmektedir. Bu itibarla, yüce meclisimizin hükümet üzerindeki denetim görevinin başlıca uygulamalarından biri olması münasebetiyle, bakanlıklara iletilen soru önergelerinin büyük bir titizlikle değerlendirilerek mümkün olduğu en kısa sürede yanıtlanması gerekmektedir.

Parlamente sistemi, hükümetin yasama organı karşısında sorumluluğu yadsınamaz bir gerçektir. Yasama organının, kendisi tarafından görev sınırları belirlenen yürütmeyi siyasal yönden denetiminde, Meclis İcrtüzüğünde bulunan ve içeriği tam olarak açıklanmamış tanımlamaların gerekçe gösterilerek, istenilen bilgilerin verilmemesi ile doğru sonuca ulaşmasının engellenmesi düşünülemez.

İçinde bulunduğumuz **24. Dönemde 28.565 yazılı soru önergesi** yasama organı tarafından yürütmeyi denetleme kapsamında sorulmuşsa da, bunların 6.617’si süresi içinde cevaplanmış, 11.215’i süresi geçtikten sonra cevaplandırılmış, **6.981 soru önergesi hiçbir suretle cevaplandırılmamıştır.**

İçişleri Bakanına yöneltilen **4078 yazılı soru önergenin 1.111'i hiçbir şekilde cevaplandırılmamıştır.** Ulaştırma Bakanına 1334 yazılı soru önergesi cevaplandırması için verilmiş, Sayın Bakan sadece 389'una cevap vererek yasamanın yürütme üzerindeki denetim mekanizmasını ne denli dikkate aldığını ortaya koymuştur. Ulaştırma Bakanı 945 yazılı soru önergesine cevap vermeyerek, yasama organının millet adına yürütme üzerindeki denetim hakkını en fazla gasp eden bakan sıfatını taşımaktadır.

Yasamanın iktidar üzerindeki denetleme faaliyetlerini dikkate alan bakanlardan Orman ve Su İşleri Bakanı 958 sorunun 28 tanesine, Çevre ve Şehircilik Bakanı 922 sorunun 12 tanesine, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı 1506 sorunun 11 tanesine, Ekonomi Bakanı ise 299 sorunun sadece bir tanesine cevap vermemiştir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının 916 yazılı soru önergesinin hepsine cevap vermiştir. Millettin iradesiyle oluşan Türkiye Büyük Millet Meclisinin yürütme organı üzerindeki denetleme faaliyetlerine gösterilen özenin, bakanlar kurulunun diğer kabine üyeleri tarafından da gösterilmesi, yasamanın, yürütme organı üzerindeki denetleme mekanizmasının çalışması noktasında önem arz etmektedir.

